

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 60/16

Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 2016

Απόφαση στην υπόθεση C-470/14
Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA)
κ.λπ. κατά Administración del Estado κ.λπ.

Η οδηγία για τα δικαιώματα δημιουργού αντιτίθεται στην υπαγωγή της δίκαιης αποζημίωσης η οποία προορίζεται για τους δικαιούχους, σε περίπτωση ιδιωτικής αντιγραφής των έργων τους, σε σύστημα χρηματοδότησεως από τον προϋπολογισμό, όπως το θεσπισθέν στην Ισπανία

Πράγματι, ένα τέτοιο σύστημα δεν διασφαλίζει ότι το κόστος της δίκαιης αποζημίωσης αυτής βαρύνει, εν τέλει, μόνον τους χρήστες αντιγράφων για ιδιωτική χρήση

Μια οδηγία της Ένωσης¹ έχει θεσπίσει από το 2001, ένα εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο για τα δικαιώματα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα, στηριζόμενο σε υψηλό επίπεδο προστασίας των δικαιούχων. Προς τούτο, τα κράτη μέλη πρέπει μεταξύ άλλων να διασφαλίζουν στους δικαιούχους το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή των έργων τους. Ωστόσο, δύνανται να θεσπίζουν εξαιρέσεις από το αποκλειστικό αυτό δικαίωμα αναπαραγωγής, ιδίως για τις αναπαραγωγές που πραγματοποιούνται από φυσικά πρόσωπα για ιδιωτική χρήση και για μη εμπορικούς σκοπούς («εξαίρεση της ιδιωτικής αντιγραφής»). Στην περίπτωση αυτή, οι δικαιούχοι πρέπει να λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση.

Από το 2012, η δίκαιη αποζημίωση για ιδιωτική αντιγραφή στην Ισπανία χρηματοδοτείται από τον γενικό κρατικό προϋπολογισμό. Βάσει του συστήματος αυτού, το ποσό της αποζημίωσης αυτής προσδιορίζεται ετησίως εντός των ορίων του προϋπολογισμού που τίθενται για κάθε οικονομικό έτος.

Τον Φεβρουάριο του 2013, πλείονες εταιρίες συλλογικής διαχείρισεως δικαιωμάτων δημιουργού στις οποίες έχει ανατεθεί η είσπραξη της εν λόγω δίκαιης αποζημίωσης ζήτησαν από το Tribunal Supremo (Ανώτατο Δικαστήριο, Ισπανία) να ακυρώσει την επίμαχη ισπανική κανονιστική ρύθμιση.

Στο πλαίσιο αυτό, το Tribunal Supremo ερωτά το Δικαστήριο αν η οδηγία αντιτίθεται σε σύστημα δίκαιης αποζημίωσης για ιδιωτική αντιγραφή το οποίο χρηματοδοτείται από τον γενικό κρατικό προϋπολογισμό, όταν το σύστημα αυτό δεν καθιστά δυνατό να διασφαλισθεί, όπως στην Ισπανία, ότι το κόστος της δίκαιης αποζημίωσης βαρύνει, εν τέλει, τους χρήστες αντιγράφων για ιδιωτική χρήση.

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο κρίνει ότι η οδηγία αντιτίθεται σε ένα τέτοιο σύστημα, καθόσον το σύστημα αυτό δεν διασφαλίζει ότι το κόστος της δίκαιης αποζημίωσης βαρύνει, εν τέλει, τους χρήστες αντιγράφων για ιδιωτική χρήση.**

Μολονότι το σύστημα χρηματοδότησεως της δίκαιης αποζημίωσης το οποίο επιλέγεται συχνότερα σήμερα είναι το σύστημα της καταβολής τέλους, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι **η οδηγία δεν αντιτίθεται, κατ' αρχήν, στην επιλογή, εκ μέρους των κρατών μελών που έχουν αποφασίσει να θεσπίσουν την εξαίρεση της ιδιωτικής αντιγραφής, της χρηματοδότησεως από τον προϋπολογισμό τους** (λύση η οποία έχει επιλεγεί επίσης στην Εσθονία, στη Φινλανδία και στη Νορβηγία). Πράγματι, καθόσον ένα τέτοιο εναλλακτικό σύστημα διασφαλίζει την καταβολή δίκαιης αποζημίωσης στους δικαιούχους, αφενός, και η διαδικασία εφαρμογής του διασφαλίζει

¹ Οδηγία 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10).

την πραγματική είσπραξη της αποζημιώσεως αυτής, αφετέρου, πρέπει να θεωρηθεί, κατ' αρχήν, ως σύμφωνο προς τον σκοπό της διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εντούτοις, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η **εξαίρεση της ιδιωτικής αντιγραφής έχει προβλεφθεί αποκλειστικώς υπέρ των φυσικών προσώπων** που προβαίνουν ή έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν στην αναπαραγωγή προστατευόμενων έργων ή άλλων αντικειμένων, για ιδιωτική χρήση και για μη εμπορικούς σκοπούς. Αυτά τα πρόσωπα τα οποία προκαλούν ζημία στους δικαιούχους οφείλουν, κατ' αρχήν, να χρηματοδοτούν, ως αντάλλαγμα, τη δίκαιη αποζημίωση που οφείλεται στους δικαιούχους αυτούς. Από την άλλη πλευρά, **τα νομικά πρόσωπα αποκλείονται από το ευεργέτημα της εξαιρέσεως αυτής.**

Στο πλαίσιο αυτό, μολοντί βεβαίως τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να θεσπίσουν σύστημα κατά το οποίο τα νομικά πρόσωπα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και για πρακτικούς λόγους, οφείλουν να χρηματοδοτούν τη δίκαιη αποζημίωση, **τα εν λόγω νομικά πρόσωπα δεν είναι δυνατόν να παραμείνουν εν τέλει οφειλέτες της επιβαρύνσεως αυτής.** Η απαίτηση αυτή ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες ένα κράτος μέλος θεσπίζει την εξαίρεση της ιδιωτικής αντιγραφής, ανεξαρτήτως του αν το κράτος αυτό έχει καθιερώσει σύστημα δίκαιης αποζημιώσεως χρηματοδοτούμενης από τέλος ή από τον προϋπολογισμό του.

Εν προκειμένω, το Tribunal Supremo επισημαίνει, στην απόφαση περί παραπομπής, ότι το σύστημα χρηματοδοτήσεως της δίκαιης αποζημιώσεως από τον ισπανικό προϋπολογισμό δεν διασφαλίζει ότι το κόστος της αποζημιώσεως φέρουν, εν τέλει, μόνον οι χρήστες των αντιγράφων για ιδιωτική χρήση. Πράγματι, εφόσον δεν υπάρχει διάθεση συγκεκριμένων εσόδων –όπως είναι τα προερχόμενα από ειδική εισφορά– για συγκεκριμένες δαπάνες, η θέση του προϋπολογισμού που προορίζεται για την καταβολή της δίκαιης αποζημιώσεως πρέπει να θεωρείται ως χρηματοδοτούμενη από όλους τους πόρους που έχουν εγγραφεί στον γενικό κρατικό υπολογισμό και από το σύνολο των φορολογουμένων, μεταξύ των οποίων τα νομικά πρόσωπα. Εξάλλου, δεν διαπιστώνεται ότι υφίσταται στην Ισπανία κάποιος μηχανισμός ο οποίος επιτρέπει στα νομικά πρόσωπα να ζητήσουν την απαλλαγή τους από την υποχρέωση συνεισφοράς στη χρηματοδότηση της εν λόγω αποζημιώσεως ή τουλάχιστον, να ζητήσουν την επιστροφή της συνεισφοράς αυτής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582